

BELÜGYMINISZTERIUM

SZIGORÚAN TITKOS!

KÜLÖNÖSEN FONTOS!

10—692/1975.



228

BM II. FŐCSOPORTFŐNÖKSÉG ÜGYRENDJE



4.2.11. sz. 28. d.

10—692/1975.

J ó v á h a g y o m :

BENKEI ANDRÁS s. k.,
belügyminiszter

BM II. FŐCSOPORTEFŐNÖKSÉG ÜGYRENDJE

Lássa:

Engedélyező
aláírása:

Betekintő
aláírása:

Év, hó, nap:

Jelen ügyrendről másolatot, vagy kivonatot készíteni tilos!

4.2. 11. ovr. 1.

I. FEJEZET

A BELÜGYMINISZTERIUM II. FŐCSOPORTFŐNÖKSÉGE

1. A Belügyminisztérium II. Főcsoportfőnöksége a BM rendőri feladatokat irányító, szervező, ellenőrző szerve.

Tevékenységét jogszabályok, miniszteri parancsok, utasítások és szabályzatok alapján végzi.

2. A főcsoportfőnökség a büntetőjog, a bűnözés elleni harc sajátos eszközeivel, rendészeti és karhatalmi tevékenységgel, hatósági és felügyeleti feladatok ellátásával, a Belügyminisztérium más szerveivel szoros egységben teljesíti a szocialista állami-, társadalmi és gazdasági rend védelmében, a közrend és közbiztonság fenntartásában reá háruló feladatokat. Munkája során együttműködik a MNK fegyveres erőivel, valamint a fegyveres testületekkel. Tevékenysége során támaszkodik más minisztériumok, országos hatáskörű szervek megfelelő szerveire, a társadalmi, gazdasági szervek és az állampolgárok széles rétegeire, az önkéntes társadalmi segítőkre.

3. A főcsoportfőnökség szerveinek vezetői és parancsnokai előírt kötelezettségeik maradéktalan teljesítésével biztosítják az alárendeltségükbe tartozó személyi állomány eszmei-, erkölcsi-, politikai egységét, követelmények szerinti felkészültségét, szilárd szolgálati fegyelmét. A vezetők, parancsnokok munkájuk során együttműködnek az illetékes párt-, KISZ- és szakszervezeti szervekkel.

4. A főcsoportfőnökség központi, területi szervei és a szakirányítása alá tartozó szervek:

a) központi szervek:

— BM II/I. (bűnügyi) Csoportfőnökség,

- BM II/II. (közbiztonsági és közlekedési) Csoportfőnökség,
- BM II. Főcsoportfőnökség Személyzeti Osztály,
- BM II. Főcsoportfőnökség Titkársága,
- BM Tűzoltóság Országos Parancsnoksága;

b) területi szervek:

- BM Forradalmi Készenléti Rendőri Ezred,
- BM Légirendészeti Parancsnokság,
- BM Útellenőrző Parancsnokság;

c) szakirányítása alá tartozó szervek:

- a budapesti és megyei rendőr-főkapitányságok rendőri szervei.

II. FEJEZET

A FŐCSOPORTFŐNÖKSÉG FELADATA

5. A Belügyminisztérium hatáskörébe utalt rendőri-, rendészeti feladatok ellátása az engedélyezett nyílt vagy titkos jogosultságok, operatív eszközök és módszerek alkalmazása útján:

- a) Megelőzi, megszakítja és felderíti az államigazgatás és az igazságszolgáltatás-, a közrend-, és közbiztonság, a nép-gazdaság-, a társadalmi tulajdon elleni, valamint az állampolgárok személye és javai, a család, az ifjúság és nemi erkölcs elleni bűncselekményeket.
- b) Elemzi és értékeli a bűnözés alakulását és okait, a bűncselekmények elkövetését lehetővé tevő körülményeket és intézkedéseket kezdeményez ezek korlátozására, fejleszt a bűnmegelőzést célzó sajátos rendőri intézkedéseket.
- c) Az állambiztonsági szervekkel együttműködve ellátja a rendőri szervek hatáskörébe utalt állambiztonsági feladatokat, segítséget nyújt az állam biztonságát veszélyeztető bűncselekmények felderítéséhez.

- d) Ellátja a közrendvédelmi, a légi-, és víziközlekedéssel kapcsolatos rendészeti feladatokat.
- e) Szervezi és ellátja a közúti közlekedés rendjével és biztonságával kapcsolatos rendőri tevékenységet.
- f) Ellátja és — együttműködési tervek alapján — szervezi a karhatalmi feladatokat.
- g) Figyelemmel kíséri feladatainak ellátását szabályozó jogszabályok, utasítások, stb. hatályosságát. Javaslatot tesz elavult rendelkezések megváltoztatására, módosítására, más szabályok elkészítésére. Kezdeményezi egyes — szabályozatlan — tevékenységek szabályozását.
- h) Véleményezi más belügyi szervek, minisztériumok, országos szervek e célból küldött tervezeteit.
- i) Jogszabályokban meghatározott szakfelügyeletet és szakirányítást gyakorol a polgári fegyveres őrsegek, üzemrendészeti szervek és a mezőőrök — halőrök (a továbbiakban: együttesen mezőőrök) tevékenysége felett.
- j) Együttműködik a baráti szocialista országok rendőri szerveivel.
- k) Külföldi állampolgárok ügyeiben a hatályos bűnügyi jogsegély egyezmények, valamint a 10/1973. számú miniszteri utasításban foglaltak alapján jár el.

A főcsoportfőnökség szervei munkájukat a szocialista törvényesség maradéktalan érvényesítésével, a jogpolitikai elvek alapján — törvényes és engedélyezett eszközökkel, valamint módszerekkel — végzik.

III. FEJEZET

A FŐCSOPORTFŐNÖKSÉG SZERVEI ÁLTAL HASZNÁLT MUNKAMÓDSZEREK ÉS ESZKÖZÖK

A főcsoportfőnökségek szervei a feladatok ellátása érdekében nyílt és meghatározott titkos eszközöket és módszereket alkalmazhatnak.

6. Nyílt eszközök és módszerek:

- a) mindazok az eszközök és módszerek, melyek alkalmazására a hatályos büntető, anyagi és eljárási, a szabálysér-

tésekről, a rendőrhatósági kényszerintézkedésekről, a köz-
úti-, vízi- és légiközlekedés rendjéről szóló, és más jog-
szabályok a rendőrséget kötelezik, illetve feljogosítják;

- b) a társadalmi kapcsolatok, melyeket az állami, gazdasági és társadalmi szervezetknél dolgozókkal, a lakossággal, a kölcsönös tájékoztatás, a bűncselekmények megelőzése és felderítése érdekében kialakítanak;
- c) hivatalos kapcsolatok, melyeket a főcsoportfőnökség szervei, a szervezet vezetői és illetékes beosztottai a hatáskörükbe utalt kérdésekben — tevékenységi szintjüknek megfelelően — a miniszteriális vagy országos hatáskörű, megyei (budapesti) hatáskörű, járási (városi, kerületi), illetve helyi szervezetekkel, e szervezet vezetőkkel vagy vezető beosztású dolgozóival tartanak.

7. A főcsoportfőnökség bűnügyi szervei által bűncselekmények megelőzése, megszakítása és felderítése céljából alkalmazható titkos operatív eszközöket és módszereket, azok alkalmazásának rendjét külön parancsok, utasítások és szabályzatok határozzák meg.

Külföldön operatív akció csak a belügyminiszter előzetes engedélyével végezhető.

IV. FEJEZET

A FŐCSOPORTFŐNÖKSÉG SZERVEINEK FELADATA

8. Csoportfőnökségek általános feladatai:

- a) Biztosítják a folyamatos szakirányítást és ellenőrzést az alárendelt szolgálati ág munkájában.

Érvényesítve a jogszabályokban, parancsokban, utasításokban és szabályzatokban előírt követelményeket és felelősséget, a belügyi szervezet együttműködésére és egymás kölcsönös segítésére vonatkozó előírásokat.

- b) Tökéletesítik az irányított szakszolgálat tevékenységét, fejlesztik módszereit és eszközeit, törekszenek arra, hogy a szolgálat szervezete mindenkor megfeleljen a társadalom fejlődésének, a bűnözés, a közrend és közbiztonság várható alakulásának.

- c) Biztosítják az állomány megfelelő erkölcsi-, politikai állapotát, rendszeresen értékelik fegyelmi helyzetét.
- d) Irányítják, ellenőrzik az önkéntes rendőri szolgálatot és gondoskodnak annak továbbfejlesztéséről.
- e) Közreműködnek a rendőri állomány kiképzési és továbbképzési követelményeinek kialakításában.
- f) Kezdeményezik és segítik a bűnözés megelőzését, a közrend és közlekedés biztonságát szolgáló kiállítások szervezését, a sajtó, rádió, televízió, film és egyéb eszközök felhasználásával végzett propagandamunkát.
- g) Módszertani útmutatókat, tananyagokat, szabályzatokat dolgoznak ki és közreműködnek a tanulmányi szervek ezirányú munkájában.
- h) Közreműködnek a rendőri nyilvántartások iránti igények kidolgozásában, ellenőrzik az alárendelt szervek adatszolgáltatási kötelezettségének teljesítését és a nyilvántartások hasznosítását.
- i) Ellátják a hatáskörbe tartozó hatósági feladatokat, intézik a panaszügyeket.
- j) Végrehajtják a nemzetközi együttműködési okmányokban foglalt kötelezettségeket, elkészítik a szakterületet érintő be- és kiutazási terveket és jelentéseket, gondoskodnak a szerzett tapasztalatok hasznosításáról.
- k) Gondoskodnak az „M” időszak feladataik megszervezéséről, a feladatok végrehajtásához szükséges tervek kidolgozásáról és azok naprakész állapotban való tartásáról.

9. A BM II/I. (bűnügyi) Csoportfőnökség feladata:

- a) Szervezi, irányítja, ellenőrzi, értékeli, koordinálja és segíti a rendőri szervek hatáskörébe tartozó bűncselekmények megelőzésére, megszakítására és felderítésére irányuló (nyílt és titkos) tevékenységet.
- b) Kutatja az új bűnelkövetési lehetőségeket és módszereket, kidolgozza azokat a parancsokat és utasításokat, szabályzatokat, kriminalisztikai ismertetőket, irányelveket és ajánlásokat, amelyek a rendőri bűnmegelőző és felderítő tevékenység rendjét és módszereit meghatározzák.

- c) Szervezi és koordinálja az alárendelt társadalmi tulajdon védelmi szervek tevékenységét a népgazdasági ágaknak megfelelően és egyes kiemelt vonalakon. Irányítja a kábítószeres csempészsége és illegális felhasználása elleni tevékenységet.
- d) Gondoskodik az üzemrendészeti szervek bűnügyi képzéséről.
- e) Irányítja a rendőrség ifjúságvédelmi feladatait, elemzi és értékeli a fiatal korosztályhoz tartozó bűnelkövetők tevékenységét és kidolgozza a szükséges intézkedéseket.
- f) Meghatározza a veszélyes bűnözőkkel kapcsolatos rendőri feladatokat.
- g) Elrendeli az országos és területi jellegű közbiztonsági és körözési akciókat.
- h) Irányítja és ellenőrzi a rendőri szervek személy- és tárgykörözési munkáját. Szervezi a fegyveres erők és testületek eltűnt tagjainak (szökevényeinek) elfogását, a baráti országok szerveitől érkező körözéssel kapcsolatos feladatokat.
- i) Irányítja és ellenőrzi a rendőri szervek vizsgálati munkáját. Koordinálja és segíti egyes országos jelentőségű vagy több rendőr-főkapitányság működési területére kiterjedő ügyek nyomozását.
- j) Irányítja és ellenőrzi a bűnügyi operatív felderítést a köz-törvényes letartóztatottak és elítéltek között.
- k) Irányítja és ellenőrzi a bűnügyi igazgatási (üzemi balesetek, tüzesetek, robbanások, stb.) tevékenységet.
- l) Irányítja és ellenőrzi a szabadságvesztésből szabadult személyek utógondozásával kapcsolatos rendőri tevékenységet.
- m) Irányítja, segíti és ellenőrzi a bűnügyi szervek krimináltechnikai munkáját, szakértői, szaktanácsadói tevékenységet végez, továbbá:
 - kutató munkát folytat krimináltechnikai eljárások kidolgozására, fejleszti a krimináltechnikai szolgálatot, a BM Műszaki Fejlesztési Csoportfőnökséggel koordinálva;

- a főcsoportfőnök-helyettes engedélyével kapcsolatot tart a tudományos intézményekkel és megszervezi egy-egy krimináltechnikai téma kutatását, kidolgozását a BM Tudományszervezési Osztállyal együttműködve;
- szakértőképzést és továbbképzést folytat;
- biztosítja a Bűnügyi Múzeum és a szakkönyvtár működését és továbbfejlesztését.

10. A BM II/II. (közbiztonsági és közlekedési) Csoportfőnökség feladata:

- a) Irányítja, ellenőrzi, értékeli, segíti a közrendvédelmi, közlekedésrendészeti szervek tevékenységét, a körzetmegbízotti, őr-, járőr-, fogdaőr és fogolykísérő szolgálatot, biztosítja hatékony működésüket.
- b) Biztosítja és elősegíti a közrendvédelmi, közlekedésrendészeti szervek és vízirendészeti rendőrkapitányságok állambiztonsági, bűnügyi és igazgatásrendészeti tevékenységével kapcsolatos feladatok ellátását.
- c) Meghatározza a rendőri szervek vízirendészettel, víziközlekedéssel, a hajókikötő és hajóvizsgálattal, továbbá a légirendészettel kapcsolatos feladatait és irányítja, ellenőrzi, értékeli, segíti ezirányú tevékenységüket.
- d) Irányítja és ellenőrzi a közúti közlekedés biztonságával és rendjével kapcsolatos rendőri feladatokat, a rendőrség forgalombiztonsági, közúti műszaki-ellenőrző tevékenységét, a szervei hatáskörébe utalt közlekedési bűncselekmények nyomozását és a balesetek helyszíni szemlét.
- e) Szervezi, irányítja és ellenőrzi — a hatáskörébe utalt kérdésekben ellátja — a gépjármű és gépjárművezetői rendészeti, valamint az egyéb közlekedéssel kapcsolatos államigazgatási tevékenységet.
- f) Kidolgozza a közúti közlekedésre vonatkozó jogszabálytervezeteket és a balesetek megelőzését szolgáló intézkedéseket, illetve résztvesz más főhatóságok ilyen tárgyú jogszabály-tervezetének előkészítésében.
- g) Résztvesz a nagyobb jelentőségű repülőesemények és hajószerencsétlenségek kivizsgálásában.

- h) Szervezi, irányítja, ellenőrzi a rendőri szervek közúti közlekedéssel összefüggő balesetmegelőző propaganda tevékenységét.
- i) Ellátja az Országos Közlekedésbiztonsági Tanács (OKBT) Titkársága funkcióit. A 39/1974. (XI. 1.) MT számú rendelet 9. §-ában meghatározott feladatoknak megfelelően, a BM propaganda szerveivel együttműködésben, széleskörű propaganda tevékenységet fejt ki a közlekedési balesetek megelőzése, a közlekedési szabályok megtartása érdekében.
- j) Szervezi, ellenőrzi, segíti és értékeli a karhatalmi fegyveres biztosítási feladatokból, továbbá az ár- és belvízvédelemből a főcsoportfőnökségre háruló feladatokat.
- k) Az alárendeltségében működő BM Útellenőrző Parancsnokságon keresztül szervezi, közvetlenül irányítja, ellenőrzi, segíti és értékeli az autópályák, autóutak és országos főközlekedési utak ellenőrző szolgálatát ellátó útellenőrző szervek hatáskörébe utalt feladatok végrehajtását.
- l) Az alárendeltségében működő BM Légirendészeti Parancsnokságon keresztül ellátja:
 - a hatáskörébe utalt légirendészeti rendőrhatósági jogköröket,
 - a Belügyminisztérium légiszállítási feladatait,
 - szükség szerint a belügyi feladatok végrehajtásának légijárművekkel történő segítségét,
 - a területi rendőri szervek légirendészeti feladatai végrehajtásának ellenőrzését, segítségét.
- m) Ellenőrzést és felügyeletet gyakorol a polgári fegyveres őrsegek és a mezőőrök felett, segíti kiképzésüket.

11. A BM II. Főcsoportfőnökség Személyzeti Osztály feladata:

- a) A főcsoportfőnök irányítása és a BM IV/II. Csoportfőnökség szakfelügyelete mellett ellátja a főcsoportfőnök közvetlen irányítása alá tartozó szervek személyzeti munkájával összefüggő feladatokat.
- b) Biztosítja — az illetékes parancsnokokkal közösen — a személyzeti munka elveinek és rendjének egységes megvalósítását. Értékeli és elemzi a szervek káderhelyzetét, a személyzeti feladatok végrehajtását és jelentést tesz a főcsoportfőnöknek.

- c) A minősítések, utánpótlási és iskoláztatási tervek alapján koordinálja és biztosítja az állomány utánpótlását és iskoláztatását.
- d) Véleményezi és jóváhagyásra az illetékes vezető elé terjeszti a személyzeti ügyekben keletkezett felterjesztéseket, javaslatokat és kérelmeket. A hatáskörébe tartozó személyügyi panaszokat, bejelentéseket kivizsgálja és javaslatot tesz azok elintézésére.
- e) A személyügyi feladatokat a hatályos jogszabályokban és a Személyzeti Munka Rendjében meghatározottak szerint látja el.
- f) A BM II. Főcsoportfőnökség Titkárságával közösen gondoskodik az „M” időszaki feladatokra való felkészülésről.

12. A BM II. Főcsoportfőnökség (miniszterhelyettesi) Titkárság feladata:

A titkárság alapvető feladata a rendőri miniszterhelyettes (főcsoportfőnök) irányító, ellenőrző és vezetői munkájának közvetlen segítése.

Ennek érdekében:

- a) A miniszterhelyetteshez (főcsoportfőnökhöz) tájékoztatásra, döntésre vagy aláírásra érkezett ügyeket előterjeszti, a miniszterhelyettes hivatalos jellegű tevékenységét, levelezését segíti és intézi.
- b) A miniszterhelyettes (főcsoportfőnök) által összehívott értekezleteket előkészíti és megszervezi, ellátja ezek ügyvitelével kapcsolatos teendőket.
- c) A főcsoportfőnökség szerveinek munkáját, ügykörét érintő határozatokat, jogszabályokat, parancsokat, utasításokat, szabályzatokat és körleveleket nyilvántartja, figyelemmel kíséri az ezekben előírt határidős feladatok végrehajtását.
- d) Ellátja a főcsoportfőnökség titkos és nyílt ügyvitellel kapcsolatos feladatait, ellenőrzi az ügykezelésre vonatkozó szabályok betartását, kezeli a főcsoportfőnökség irattárát.
- e) Gondoskodik a miniszterhelyettesi titkárság és a személyzeti osztály „M” időszaki feladatainak végrehajtásához szükséges tervek kidolgozásáról és azok naprakész állapotban való tartásáról.

Ellenőrzi a BM II. Főcsoportfőnökség szerveinél az „M” felkészülésre vonatkozó utasítások végrehajtását.

- f) Nyilvántartja és koordinálja a főcsoportfőnökség nemzetközi együttműködésével kapcsolatos feladatait, figyelemmel kíséri azok végrehajtását, kezeli az együttműködési okmányokat.
- g) Gondoskodik a miniszterhelyetteshez (főcsoportfőnökhöz) érkező panaszok, kérelmek, javaslatok kivizsgálásáról, azok megválaszolásáról, érdemi elintézéséről.
- h) Összeállítja a főcsoportfőnökség központi szerveinek működésével kapcsolatos éves anyagi-, műszaki-, pénzügyi igénybejelentéseket.
- i) Nyilvántartja és ellenőrzi a főcsoportfőnökség központi szerveinél a javadalom-keretek (rovatok szerinti), továbbá a jutalom-, segély-, az illetményelőleg- és a beralapkeretek felhasználását.
- j) Végzi a főcsoportfőnökség beosztottainak lakás, üdültetés és egyéb szociális ügyeinek intézésében reá háruló feladatokat.

V. FEJEZET

A FŐCSOPORTFŐNÖK JOGKÖRE ÉS FELADATA

- 13. A főcsoportfőnök (rendőri miniszterhelyettes) felelős az alárendelt rendőri szervek szakirányításáért, a meghatározott politikai és szakmai elvek érvényesítéséért és egységes végrehajtásáért. Felelős a személyi állomány politikai, erkölcsi, fegyelmi helyzetéért és harckészültségéért.
- 14. Az irányítása alá tartozó szervek munkájáról rendszeresen beszámol a miniszternek, soron kívül jelenti a közrendet, a közbiztonságot érintő rendkívüli eseményeket. A hatáskörébe utalt kérdésekben — miniszterhelyettesi szinten — tájékoztatja az illetékes állami vezetőket.
- 15. Intézkedési jogosultsága körében parancs (utasítás) adási joga van a főcsoportfőnökség egésze, szakterületét érintően pedig a rendőr-főkapitányok felé.

16. Személyzeti hatáskörét a miniszter által jóváhagyott Hatásköri Lista, fenyítő és dicsérő jogkörét pedig a BM Fegyelmi Szabályzat szerint gyakorolja.
17. Országos értekezletek tartását — a miniszter jóváhagyásával — elrendeli. Szükség szerint összehívja tanácsadó szervét: a csoportfőnöki értekezletet.
18. Az együttműködésre vonatkozó 1972. évi 01. számú a Magyar Népköztársaság belügyminiszterének, honvédelmi miniszterének és a Munkásőrség országos parancsnokának közös parancsában meghatározottak szerint a nagyobb jelentőségű karhatalmi feladatokra igénybe veszi a munkásőrség és a néphadsereg kijelölt erőit, eszközeit.
19. A belügyminiszter által jóváhagyott együttműködési szerződésekből eredő feladatok végrehajtására engedélyezi a személyes tárgyalások folytatását a határos szocialista országok illetékes határmenti rendőri szerveivel.
20. A közvetlen alárendelt szervét, annak vezetőjét vagy beosztottját ért hatóság vagy hivatalos személy megsértése esetén feljelentés megtételére jogosult.
21. Hatáskörébe tartozik árvíz- és belvízveszély, járvány, egyéb elemi csapás esetén a BM rendőri szerveire háruló feladatok összefogása, irányítása és a végrehajtás ellenőrzése.
22. Egészségre ártalmas munkakörökben csökkentett munkaidő bevezetését engedélyezi.
23. A miniszterhez jóváhagyásra felterjeszti:
 - a) a főcsoportfőnökség tevékenységéről szóló összefoglaló jelentéseket, szolgálati intézkedési és fejlesztési terveket;
 - b) a főcsoportfőnökség ügyrendjét;
 - c) a kiemelkedő közbiztonsági akciók terveit;
 - d) a rendőri szervek tevékenységének, szolgálati rendszerének alapvető módosítására, újraszabályozására készült — miniszteri döntésre utalt — előterjesztéseket;
 - e) a rendőri szakágazat szerveit és szervezetét, a személyi állományt, az anyagi-, technikai ellátottságot érintő — miniszteri döntésre utalt — előterjesztéseket;
 - f) a rendőrség feladatait érintő jogszabály módosítására, újabb szabályozásra vonatkozó előterjesztéseket;

- g) a felsőbb párt- és kormányzati szervek részére készült tájékoztatókat, előterjesztéseket, jelentéseket;
 - h) a baráti szocialista országok rendőri szerveivel tervezett fontosabb egyezmények, szerződések és megállapodások tervezeteit és ezek végrehajtásáról szóló jelentéseket.
24. A főcsoportfőnököt távollétében helyettesítő főcsoportfőnök-helyettes gyakorolja mindazokat a jogokat, amelyek a főcsoportfőnököt megilletik.

VI. FEJEZET

A CSOPORTFŐNÖKÖK JOGKÖRE ÉS FELADATA

25. A csoportfőnökök — a főcsoportfőnök közvetlen alárendeltségében — felelősek a szakirányításuk alá rendelt szervek jogszabályokban, parancsokban, utasításokban és szabályzatokban meghatározott feladatainak szakirányításáért és ellenőrzéséért. Feladataikat a szakirányításuk alá rendelt szerveket kötelező parancsok, utasítások és szabályzatok kiadása útján, közvetlen alárendeltségükben működő központi szervek (osztályok) és területi szervek parancsnokságainak segítségével teljesítik.

Ennek során:

- a) A Hatásköri Lista alapján gyakorolják a személyzeti hatáskörüket, a BM Fegyelmi Szabályzat alapján a fegyelmi és dicsérő jogkörüket.
- b) Jóváhagyják a közvetlen alárendeltségükben működő szervek munkaterveit, beszámoló jelentéseit.
- c) Engedélyezik a közvetlen alárendeltségükbe tartozó vezetők és beosztottak szabadságát, egészségügyi szabadságát és indokolt esetben térítésmentes gyógyüdülésüket.
- d) Az utasításokban meghatározott mértékben utalványozhatnak jutalmat, segélyt, illetményelőleget.
- e) Szakterületüket érintő kérdésekben — a miniszterhelyettes hozzájárulásával — országos tanácskozásokat, értekezleteket tartanak.

26. A miniszterhelyetteshez jóváhagyásra felterjesztik:

- a) A csoportfőnökség szerveinek munkáját érintő jogszabály, miniszteri vagy miniszterhelyettesi parancs-, utasítás- és szabályzat-tervezeteket, azok módosítására vonatkozó előterjesztéseket;
- b) a miniszter vagy miniszterhelyettes döntési hatáskörébe tartozó szakmai-, szervezeti- és személyzeti kérdésekkel összefüggő javaslatokat, előterjesztéseket;
- c) a csoportfőnökség ügyrendjét, munkatervét és évi jelentését;
- d) a csoportfőnökség szerveinek tevékenységéről készült jelentéseket;
- e) fontosabb intézkedésekkel kapcsolatos előterjesztéseket, ezek végrehajtásáról szóló jelentéseket.

27. **A BM II/I. csoportfőnök hatásköre:**

- a) „A rendőrség bűnügyi ügynökségi munkájának” és „A rendőrség bűnügyi operatív felderítő munkájának” szabályzatával hatáskörébe utalt operatív tevékenységet engedélyezi.
- b) A BM III. Főcsoportfőnökség illetékes vezetőinek megkeresése alapján operatív érdekből szükséges bűnügyi jellegű intézkedések végrehajtását engedélyezi.
- c) A hatályban lévő utasítások szerint engedélyezi:
 - az állambiztonsági operatív nyilvántartásban történő priorálást;
 - a bűncselekmény elkövetésével gyanúsított személyek levél- és csomagellenőrzését, a titkos operatív technikai rendszabályok alkalmazását, illetve a bűnüldözési feladatokat végző központi beosztott osztályvezetők által engedélyezett rendszabályok határidejének meghosszabbítását.
- d) Operatív érdekből engedélyezi:
 - a büntetett előéletű személyek részére büntetlen előéletet igazoló hatósági erkölcsi bizonyítványok kiadását;
 - elfogató parancsok megjelentetésének időleges visszatartását;
 - fedőigazolványok kiadását.

- e) Bűnügyi operatív érdekből javaslatot tesz a főcsoportfőnöknek:
- büntető eljárás megszüntetésére, illetve megszakítására;
 - őrizetből, előzetes letartóztatásból elbocsátásra;
 - egyes személyeknek a büntető eljárásból való kivonására.

28. A BM II/II. csoportfőnök hatásköre:

- a) Gyakorolja átruházott jogkörben a közrendvédelemmel, a közlekedéssel összefüggő, jogszabályokban meghatározott és a belügyminisztert megillető jogokat. Állástfoglal a közúti közlekedés szabályai egyes rendelkezéseivel kapcsolatos kérdésekben. A forgalmi előírások (korlátozások) alól felmentést engedélyez.
- b) A jogszabályokban meghatározott esetekben szakhatóságként jár el közúti-, vízi- és légiközlekedési ügyekben.
- c) Vízi- és légirendészeti vonatkozásban gyakorolja a hatáskörébe utalt jogokat.
- d) Operatív érdekből engedélyezi a hatósági jelzések (fedőrendszám-tábla), gépjárművezetői engedélyek és más ezzel összefüggő okmányok kiadását, visszavonását.
- e) Ellátja az OKBT ügyvezető elnöki feladatokat.
- f) Gyakorolja a Belügyminisztérium részére biztosított felügyeleti jogkört a polgári fegyveres őrsegek és a mezőőrök felett.
- g) Engedélyezi a szolgálati repülőgépek és helikopterek különleges igénybevételét.
- h) Megbízás alapján karhatalmi fegyveres biztosítási feladatokra történő erők kirendelése esetén a rendőri miniszterhelyettes jogkörét gyakorolja.

29. A BM Forradalmi Készenléti Rendőri Ezred parancsnokának hatáskörét és feladatát az ezred ügyrendje határozza meg.

A BUDAPESTI ÉS MEGYEI RENDŐR-FŐKAPITÁNYSÁGOK RENDŐRI SZERVEI

30. A rendőr-főkapitányságok rendőri szerveinek munkáját a rendőr-főkapitányok irányítják. Szakirányítás tekintetében a főcsoportfőnök alárendeltségében működnek.

A rendőr-főkapitány felelős a rendőrségi hatáskörbe tartozó feladatok végrehajtásáért, különösen a bűncselekmények megelőzéséért, felderítéséért és felszámolásáért, a közrend és közbiztonság fenntartásáért.

31. A rendőr-főkapitányságok rendőri szervei jogszabályokban, parancsokban, utasításokban és szabályzatokban meghatározott nyílt és titkos eszközöket, módszereket a részükre előírt mértékben és módon alkalmazzák.

32. **A rendőr-főkapitányságok rendőri szerveinek főbb feladatai:**

- a rendőrség hatáskörébe tartozó bűncselekmények elkövetésének megelőzése, megszakítása és felderítése;
- az ellenséges tevékenység leleplezése és az állam biztonságát veszélyeztető bűncselekmények megelőzése, megszakítása és felderítése érdekében együttműködés a rendőr-főkapitányság állambiztonsági szerveivel;
- a bűnüldözéssel összefüggésben együttműködés az ügyészi és bírói szervekkel;
- a területi állami, gazdasági szervekkel való együttműködés, intézkedés a lakosság széles rétegeinek bevonására a bűncselekmények megelőzése, felderítése és megszakítása, továbbá a közbiztonság, közlekedés javításának biztosítása érdekében;
- a veszélyes bűnözők ellenőrzésének, nyilvántartásának megszervezése és az ezzel kapcsolatos rendőri tevékenység irányítása és ellenőrzése;
- személy- és tárgykörözések nyilvántartása, ezzel kapcsolatos munka szervezése és irányítása;
- a szabadságvesztésből szabadult személyek utógondozásának rendőri elősegítése, magatartásuk figyelemmel kísérése és a szükséges intézkedés megtétele;

- a rendőri területen szervezett ügynökség vezetése, nevelése, ellenőrzése;
- a hálózati operatív felderítés megszervezése a köztörvényi bűncselekmények miatt előzetesen letartóztatottak és elítéltek között;
- a népgazdasági szempontból fontos objektumok operatív biztosításának megszervezése;
- a hatáskörébe tartozó bűnügyek vizsgálatának irányítása, ellenőrzése, ellátása, a törvényesség betartásának biztosítása;
- az ügyész utasítása, határozata vagy egyéb intézkedései ellen benyújtott panaszokban állásfoglalás;
- a rendőrség által fogvatartott személyek őrzésének és szállításának szervezése;
- a bűnüldöző munka során jelentkező, igazgatási jellegű feladatok ellátása;
- a közrendvédelmi és közlekedési szerveknek az állam biztonságával, a népgazdaság és társadalmi tulajdon védelmével, a személy- és vagyonbiztonsággal, a közúti közlekedés biztonságával, valamint a gyermek- és ifjúságvédelemmel kapcsolatos tevékenységének szervezése, irányítása, ellenőrzése, illetve végrehajtása;
- a karhatalmi fegyveres biztosítási és együttműködési tervekből, továbbá az ár- és belvízvédelemből a rendőr-főkapitányságokra háruló szervező, irányító, ellenőrző és végrehajtó feladatok ellátása;
- a közrendvédelmi szervek tevékenységének: körzetmegbízotti, őr-, járőr, mozgóőr, fogdaőr és fogolykísérő szolgálatának szervezése, irányítása és ellenőrzése;
- a rendőr-főkapitányság szervei és a katonai rendészeti szállítási szervek közötti együttműködés biztosítása;
- az önkéntes rendőri szolgálat szervezése, irányítása és ellenőrzése, valamint más társadalmi erők, szervezetek (KISZ, Ifjú Gárda, úttörők) közbiztonsági és közlekedés-

rendészeti feladatokba való bevonása, a vonatkozó parancsok és utasítások alapján;

- az üzemrendészeti szervek, polgári fegyveres őrsegek és a mezőőrök szolgálatának felügyelete;
- a közúti közlekedés rendjének jogszabályoknak megfelelő biztosítása, ideiglenes forgalomkorlátozások elrendelése, illetve megszüntetése;
- a jogszabályokban előírtaknak megfelelően közúton, telephelyeken és azok közelében a gépjárművek műszaki állapotának, valamint a közlekedés biztonsága érdekében a közúti járműveken végzett személy- és áruszállítás ellenőrzése;
- a gépjárművezetői engedélyek, villamos- és trolibuszvezetői igazolványok kiadása, illetve visszavonása;
- a rendőrség hatáskörébe utalt vasúti, légi- és víziközlekedéssel kapcsolatos rendészeti feladatok ellátása;
- az engedélyhez kötött — közúton történő — filmforgatások és televíziós felvételek engedélyezése és ezek során a közrend fenntartásának biztosítása;
- a budapesti és a megyei közlekedésbiztonsági tanácsok ügyvezető elnöki és titkári, illetve titkársági funkcióinak ellátása;
- balesetmegelőző, ismeretterjesztő és propaganda tevékenység kifejtése a lakosság körében a közlekedésbiztonsági tanácsokon keresztül, együttműködve az érintett állami, társadalmi és gazdasági szervekkel;
- a közlekedésrendészeti szakhatósági előírások érvényesülésének biztosítása, a közúti forgalommal összefüggő tervek tárgyalása és azok gyakorlati megvalósítása során;
- a hatáskörbe tartozó hatósági feladatok ellátása, továbbá a panaszügyek (kérelem, bejelentés) intézése;
- a tüzesetek vizsgálata során az együttműködés megszervezése a tűzoltósági szervekkel;
- egyes szabálysértések tekintetében felderítő tevékenység folytatása, illetve előzetes intézkedés foganatosítása;

- az igazgatásrendészeti kényszerintézkedésekkel kapcsolatos előkészítő eljárás lefolytatása;
- az előírt statisztikai értékelő és egyéb jelentések előkészítése, illetve felterjesztése;
- a rendőri szervek együttműködési feladatainak ellátása, irányítása;
- az „M” időszakra vonatkozó tervek elkészítése és a bennük foglalt feladatok végrehajtására felkészülés.

VIII. FEJEZET

AZ IRÁNYÍTÁS ÉS ÜGYINTÉZÉS ÁLTALÁNOS SZABÁLYAI

33. A rendőri szervek szakirányítása parancsok, utasítások, szabályzatok, illetve körlevelek kiadása útján történik. A hatáskörükbe tartozó kérdésekben parancsot, utasítást és szabályzatot a főcsoportfőnök és a csoportfőnökök jogosultak kiadni.

A központi osztályvezetők a parancsok és utasítások végrehajtása érdekében egyes konkrét ügyekben adhatnak rendelkezést, jóváhagyással berendelést eszközölhetnek, értékelő jelentéseket, ismertetőket, tájékoztatókat adhatnak ki.

34. Az írásbeli érintkezés módja:

a) Külső szervekkel:

- miniszterekkel, miniszterhelyettesekkel, országos hatáskörű szervek vezetőivel — szakterületét érintő kérdésekben — a főcsoportfőnök folytathat levelezést;
- a minisztériumok főosztályvezetőivel és az országos hatáskörű szervek hasonló beosztású vezetőivel hatáskörükbe tartozó kérdésekben a csoportfőnökök és az osztályvezetők levelezhetnek.

b) Belső szervekkel:

- a főcsoportfőnök, a csoportfőnökök, az osztályvezetők (titkárságvezető) a minisztériumon belüli szervek hasonló szintű vezetőivel a hatáskörükbe utalt kérdések-

ben levelezést folytathatnak, az ügykörükbe tartozó feladatok megoldásához tájékoztató jellegű anyagokat és adatokat kérhetnek, őket egyes feladatok elvégzésére felkérhetik.

- c) Felsőbb szervhez — Népköztársaság Elnöki Tanácsa, Minisztertanács, Honvédelmi Bizottság, stb. — történő előterjesztést koordinálás végett a főcsoportfőnökség titkárságának kell megküldeni.

Ugyanezt az eljárást kell követni a jogszabályok, a miniszteri és miniszterhelyettesi parancsok, utasítások és szabályzatok tervezetével kapcsolatban is.

- d) Csoportfőnöki utasításokat (parancsokat, szabályzatokat), a főcsoportfőnökség vezetői által kiadott körleveleket és a BM Nemzetközi Kapcsolatok Osztályától érkező vagy oda irányított, nemzetközi együttműködéssel kapcsolatos anyagokat a főcsoportfőnökség titkársága útján kell továbbítani.
- e) Az írásbeli érintkezés egyéb módját a Belügyminisztérium Ügykezelési (iratkezelési) Szabályzata rendelkezései határozzák meg.

35. A főcsoportfőnökség képviselete, tájékoztatók, nyilatkozatok adása, külső szervek felé:

- a) A főcsoportfőnök és a csoportfőnökök más minisztériumok, illetve országos hatáskörű szervek kollégiumain, értekezletein, meghívás alapján résztvehetnek és a főcsoportfőnökség nevében szakterületüket érintő kérdésekben állást foglalhatnak.
- b) Az osztályvezetők más külső szervek értekezletein csak a főcsoportfőnök vagy a csoportfőnökök engedélyével vehetnek részt. Ezeken az osztály szakterületét meghaladó kérdésekben csak külön eseti felhatalmazás alapján foglalhatnak állást.
- c) A sajtó és más hírközlő szervek részére a tájékoztatás, nyilatkozatok adása a vonatkozó miniszteri utasítások szerint történik.

IX. FEJEZET

VEGYES RENDELKEZÉSEK

36. A főcsoportfőnökség szervei saját ügyrendjeiket a jelen ügyrend szabályainak figyelembevételével kötelesek elkészíteni. Ügyrend készítésére — a BM Ügyrendben meghatározottakon túl — kötelezettek:

- a BM Tűzoltóság Országos Parancsnoksága,
- a BM Forradalmi Készenléti Rendőri Ezred és
- a BM II. Főcsoportfőnökség Személyzeti Osztálya.

37. Jelen ügyrend kiadása napján lép hatályba, ezzel egyidejűleg a 10—825/1972. számon kiadott ügyrend hatályát veszti.

Budapest, 1975. július hó 7.

KÖRÖSI GYÖRGY s. k.,

r. vezérőrnagy
belügyminiszter-helyettes

Készült: 240 példányban.

Felterjesztve: miniszter elvtársnak,
államtitkár elvtársnak.

Kapják: elosztó szerint.